

30.1.2024

Puolustusvaliokunta
PuV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö: Puolustusvaliokunta 08.02.2024 / HE 90 / 2023 vp /

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE POHJOIS-ATLANTIN SOPIMUKSEN SOPIMUSPUOLTEN VÄLILLÄ NIIDEN JOUKKOJEN ASEMASTA TEHDYN SOPIMUKSEN SEKÄ POHJOIS-ATLANTIN SOPIMUKSEN MUKAISESTI PERUSTETTUIJEN KANSAINVÄLISTEN SOTILASESIKUNTIEN ASEMASTA TEHDYN PÖYTÄKIRJAN HYVÄKSYMISEKSI JA VOIMAANSAAATTAMISEKSI JA NIIHIN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitykseen Pohjois-Atlantin sopimuksen joukkojen asemaa koskettaviin sopimukseen, pöytäkirjoihin sekä niiden voimaansaattamiseen tehtävään lainsäädäntöön.

Suomella on uutena NATO-maana hyväksyttävänään merkittäviä SOFAn määräyksiä, jotka vaikuttavat merkittävästi puolustusvoimien kansainväliseen toimintaan. Sopimusvaikutuksia Suomelle on niin vastaanottaessa kansainvälisiä joukkoja Suomeen, kuin lähettäessä omia joukkoja toiseen NATO-maahan. Näitä sopimuksia on Suomessa sovellettu supistettuna jo vuodesta 1997 Suomen ollessa NATOn rauhankumppanimaa, mutta nyt jäsenyyden myötä Suomi liittyy täysimääräisesti SOFA:n ja Pariisin sopimuksen piiriin.

Sopimukset pitävät sisällään määräyksiä, jotka koskettavat muun muassa maahantulomuodollisuuksia, aseenkanto-oikeutta, tuomiovallan käyttöä, vahingonkorvausoikeutta ja siitä luopumista sekä joukkojen erioikeuksia ja vapauksia. JHL pitää tärkeänä, että määräyksiä kirjattaessa huomioidaan sotilaiden lisäksi myös joukkoihin kuuluvat siviilit – heidän asemansa, oikeutensa ja velvollisuutensa toimiessaan osana joukkoa. Tärkeää on, että jokainen joukkoon kuuluva pystyy suorittamaan hänelle annetun tehtävän.

Puolustusvoimien henkilöstöä tulee kouluttaa sopimusten sisältöön etupainotteisesti niin lähettäessä joukkoja kuin vastaanottajavaltiona. SOFAn peruseriaatteena on vastaanottajavaltion lainsäädännön kunnioittaminen, ja tämän kouluttamiseen on varattava riittävät

asiantuntijaresurssit. Asiantuntijaresurssejakaan ei synny tyhjästä, joten kouluttajien kouluttaminen on aloitettava prosessin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Sopimus itsessään on hyvin valmisteltu eri hallinnonaloilla, lakiesityksiin on ollut mahdollisuus lausua valmisteluvaiheessa jo viime syksynä. Katsomme siis, ettei Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:llä ole antaa lisälausuntoja valmistelutyöhön.

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

Kristian Karrasch
neuvottelujohtaja

Marit Lammes
sopimusasiantuntija

